

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Verenigde Vergadering		Datum bespreking: Woensdag 22 mei 2019 13.00 – 14.29 uur Plaats: VV-zaal Opgesteld door: Roswitha Lubbers
<i>Aanwezigen:</i> Dhr. R.A.M. van der Sande (voorzitter) Dhr. G.H. von Faber (hoogheemraad) Dhr. J.C.H. Haan (hoogheemraad) Dhr. M. Kastelein (hoogheemraad) Dhr. H. Pluckel (hoogheemraad) Mw. C. M. van de Wiel (secretaris) Dhr. J.J. Démoed (CDA) Mw. M.A.U. Waterlander-De Boer (CDA) Dhr. J.I. van Oeveren (VVD) Dhr. J. Hermans (VVD) Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD) Mw. A. Griekspoor- Verdurme (VVD) Dhr. J.B. Knapp (VVD) Mw. S. Dewkalie (Water Natuurlijk) Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) Mw. T.O. Fierens (PvdA) Mw. D.J.M. Corby (PvdA) Dhr. A. van Geest (AWP) Dhr. N. van der Plas (CU-SGP) Dhr. R.A. Roorda (CU-SGP) Mw. J.C. Boomsma (PvdD) Dhr. H. van der Kaap (PvdD) Dhr. R.F. Schols (50PLUS) Dhr. B.F. Revet (50PLUS) Mw. J. Stoop (Natuurterreinen) Dhr. A. J.J. Blijleven (A&B) Dhr. P. Meijer (A&B) Mw. L.M. Willemse (A&B) Dhr. J. P. de Vries (A&B) Dhr. P.A.M. van der Poel (A&B) Dhr. M.J.H. Mooren (A&B) <i>Afwezig:</i> J.J.J. Langeslag (hoogheemraad)		
VERSLAG		ACTIE
1.	Opening De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen, in het speciaal de gasten, van harte welkom. De heer Langeslag is afwezig en mevrouw Waterlander en de heer Haan komen iets later. Tijdens de vergadering zal een achttal commissieleden, niet zijnde VV-lid, worden beëindigd.	
2.	Spreekrecht De heer De Meijer , oud-lid van de VV, spreekt in over het Deltaplan Biodiversiteit. In de notulen van de VV van 13 maart 2019 staat te lezen dat ik het Deltaplan Biodiversiteit nog zou	

VERSLAG	ACTIE
toesturen aan de VV. Gedurende die vergadering nodigde de voorzitter hem uit om het Deltaplan niet toe te sturen, maar om hierover in de eerstvolgende vergadering kort aandacht te besteden om het daarna aan de voorzitter te overhandigen. Aan die oproep geef ik graag gehoor en wel op deze dag die is uitgeroepen tot Nationale Biodiversiteitsdag. Wat is biodiversiteit? Bio betekent leven en diversiteit betekent afwisseling, verschil, verscheidenheid. Biodiversiteit is een paraplueterm voor alle verschillende soorten die we op aarde hebben. Het is belangrijk dat we niet alleen mussen hebben maar ook mezen of niet alleen maar klei, maar ook zand. Variatie is belangrijk voor het evenwicht in de natuur, omdat er verschillende soorten zijn. Dan blijft de natuur in evenwicht. Sinds de ondertekening van het Deltaplan Biodiversiteit in december 2018 door onder andere de LTO en BoerenNatuur is het onderwerp niet meer van de agenda weggeweest. Steeds vaker kwam het onderwerp ook in de politiek ter sprake. De aandacht van de wereld werd gevraagd in het op 6 mei jl. verschenen rapport van de Verenigde Naties over de milieuschade die door toedoen van de mens is veroorzaakt. Door de onderzoekers wordt daarin aangegeven dat van de 8 miljoen soorten op aarde er inmiddels 1 miljoen op uitsterven staat. Dat verdwijnen van soorten zal bovendien zijn weerslag hebben op de mens zelf. Wij zijn immers afhankelijk van die diversiteit in soorten voor onder andere ons eten, energie en geneesmiddelen. Doordat de wereldbevolking in de afgelopen 50 jaar is verdubbeld wordt een steeds groter beroep gedaan op onze hulpbronnen waarbij jaarlijks 60 miljard ton aan natuurlijke hulpbronnen wordt verbruikt. Een stijging van maar liefst 80% in enkele decennia. Dit rapport stemt ons tot nadenken en zeker ook over de vraag: wat kan ik er zelf aan doen of, in uw situatie, wat kan het waterschap eraan doen? Dan kom ik terug op het Deltaplan Biodiversiteit. In het Deltaplan zijn vijf succesfactoren voor het herstel van de biodiversiteit benoemd, die doordat iedereen daar een positieve bijdrage aan kan leveren, een verantwoordelijkheid en zorg van ons allemaal worden. Die vijf factoren zijn draagvlak en gedeelde waarden, het realiseren van nieuwe verdienmodellen, stimulerende en coherente wet- en regelgeving, nieuwe kennis en innovatie en gebiedsgerichte samenwerking tussen alle grondgebruikers in de regio. Waterschappen zijn daarbij cruciaal waar het gaat om gebiedsgerichte aanpak. Zij kunnen invulling geven aan biodiversiteitsherstel door de accenten te verleggen van het reguliere waterbeheer naar waterbeheer waarbij het uitgangspunt wordt het verbeteren van de biodiversiteit en het incorporeren daarvan in alle besluiten. Zoals bijvoorbeeld al gebeurt bij het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer waar voor het verbeteren van het ecosysteem al uitgegaan wordt bij het slootschonen en baggeren dat een derde van sloot en/of de bagger jaarlijks wordt geschoond en/of gebaggerd. Zodoende kan het ecosysteem zichzelf weer herstellen. Een eerste stap kan gemakkelijk gemaakt worden door dit ecologisch slootschonen over te nemen bij het onderhoud van de primaire watergangen en waterkeringen. De Provincie Zuid-Holland heeft die stap voor het beheer en onderhoud van zijn wegbermen inmiddels gemaakt en die stap vindt navolging bij veel gemeenten. Een ander pluspunt voor het waterschap is dat Naturalis hier om de hoek ligt en alles af weet van biodiversiteit en de maatregelen die nodig zijn om de teruggang van de biodiversiteit om te draaien naar vooruitgang. Behalve het initiatief van een groot aantal maatschappelijke organisaties om zich te scharen achter het Deltaplan Biodiversiteit, heeft ook de Rijksoverheid beleid bepaald op het dossier van de biodiversiteit. Een van de belangrijkste afspraken die gemaakt zijn, is wel dat de biodiversiteit die nu nog jaarlijks achteruit holt in 2020 niet verder achteruit mag gaan. U heeft dus nog 7 maanden! Nu wil ik graag het Deltaplan Biodiversiteit aan de voorzitter overhandigen als handvat voor het maken van beleid door het waterschap. Het kan bovendien nog dienen als actiepunt voor de onderhandelende partijen bij de coalitievorming nu het coalitieakkoord van het hoogheemraadschap nog niet is verschenen. Een digitale versie van het Deltaplan is beschikbaar bij de afdeling bestuursondersteuning. <i>De heer De Meijer overhandigt het Deltaplan Biodiversiteit aan dijkgraaf Van der Sande.</i> De voorzitter dankt de spreker voor zijn inbreng en biedt de VV de gelegenheid voor het stellen van informatieve vragen dan wel het geven van een kort statement, mits in vragende vorm gesteld. Mevrouw Stoop zegt dat zij zich volledig kan vinden in het pleidooi maar vraagt of de heer De Meijer ook suggesties heeft voor hoe de VV controle kan uitoefenen op de vorderingen van het waterschap betreffende biodiversiteit. Mevrouw Boomsma vraagt of het bekend is dat de PvdD van mening is dat er ook bij Rijnland een Deltaplan Biodiversiteit moet komen? De fractie ondersteunt het pleidooi van de heer De Meijer van harte. Hij noemt slootschonen als voorbeeld om de achteruitgang van biodiversiteit in het werkgebied tot staan te brengen. Maar heeft de heer De Meijer nog andere suggesties voor het waterschap om de	

	VERSLAG	ACTIE
	achteruitgang te stoppen? Ook mevrouw Dewkalie zegt dat de inspraak volledig aansluit bij de doelstellingen van Water Natuurlijk. Zij wil weten hoe het waterschap zijn inwoners bij zijn voorstellen zou kunnen betrekken. De heer De Meijer hoopt van harte dat ook Rijnland komt met een Deltaplan Biodiversiteit en dat daarin de criteria waarop getoetst kan worden zijn opgenomen. Als eerste dienen zijns inziens de beleidsuitgangspunten die Rijnland gaat hanteren te worden vastgesteld. Op basis daarvan kan worden bepaald wat en hoe er getoetst kan worden. In het Deltaplan zelf is een aantal punten opgenoemd, waarvan de heer De Meijer een aantal tijdens het inspreken noemde, waaronder samenwerking. Het waterschap is de uitgelezen partij om samen met andere organisaties (bewoners/agrarische /natuur) te zorgen voor de invulling van het landelijke gebied. Het waterschap en de overige overheden zijn gehouden om zorg te dragen voor de biodiversiteit binnen hun eigen gebied (watergangen, dijken en overige eigendommen). Als alles niet in één keer zou worden gemaaid en afgevoerd, maar gekozen zou worden voor een fasering, zoals ook gebeurd bij het ecologisch baggeren en schonen van sloten in het agrarisch natuurbeheer, zou dit al een positieve stap zijn. De voorzitter dankt de heer De Meijer voor zijn uitleg.	
3.01	Overzicht ingekomen stukken 1.a t/m 1.d betreft de jaarrekeningen van de verbonden partijen. Deze worden voor kennisgeving aangenomen. 1.a. Het Waterschapshuis (19.024999). 1.b Van Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking (19.024998). 1.c Van Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (19.030503). 1.d Van Gemeenschappelijke Regeling Aquon (19.024997). 1.e Van mevrouw drs. YPH Lignac te Oegstgeest (19.034006): de VV stemt in met het voorstel, te weten het verzoek om nu te besluiten over verbreding van het Oegstgeestekanaal in verband met problematische waterberging en de afdoening in handen te stellen van het college. Mevrouw Dewkalie zou graag een kopie van de beantwoording ontvangen. Tevens vraagt zich zij af of de schrijfster van de e-mail heeft ingestemd met het openbaar maken van haar naam en adresgegevens (in verband met de AVG). De voorzitter neemt aan dat mevrouw Lignac ermee instemt dat de VV een kopie ontvangt van de beantwoording, maar zekerheidshalve zal hij dit eerst nog even nagaan. Toezegging. Mevrouw Dewkalie zegt dat er stelselmatig dient te worden gecontroleerd bij de schrijvers of hun brief publiek gemaakt mag worden. De voorzitter zegt toe dat indien de schrijver hiermee niet akkoord gaat, Rijnland de adresgegevens zal weglakken voordat de brief publiek wordt gemaakt. 1.f Van Historische Werkgroep Spaarndam (19.040511) Uitnodiging om van gedachten te wisselen over invulling museale functie Gemeenlandshuis Spaarndam. Voorstel: in handen stellen van het college ter afhandeling. De voorzitter zegt dat deze actie na de vakantie zal worden geregeld. De VV zal voor die tijd worden gevraagd of men belangstelling heeft voor dit bezoekje. De VV stemt in met de voorgestelde afwikkeling. De kanttkening inzake de adresgegevens (1.e) geldt ook voor 1.f.	
3.02	Mededelingen De agenda is op het laatste moment aangepast. Eerst zal het reglement worden gewijzigd alvorens commissieleden rechtsgeldig zullen worden geïnstalleerd. De heer Von Faber roept de aanwezigen op om op 24 mei 2019 in Gouda de bijeenkomst ‘Gouda, stevige stad op slappe bodem’ bij te wonen. Rijnland en Dunea organiseren op 6 juni gezamenlijk een symposium over de ‘Groeierende waarde van water’. Deze dag maakt deel uit van het inwerkprogramma, maar belangstellenden dienen zich wel zelf aan te melden, aldus de voorzitter.	
3.03	Wijziging Reglement van orde, artikel 6 De dijkgraaf wijst erop dat dit agendapunt niet vooraf in de commissie is besproken omdat pas later bleek dat er een foutje stond in het nieuwe Reglement van orde. Mevrouw Boomsma komt de eer toe dat	

VERSLAG		ACTIE
	zij dit al eerder had gesignaleerd. Na overleg met de fractievoorzitters, stelt de dijkgraaf voor de nieuwe tekst bij dezen af te hameren en aansluitend over te gaan tot de rechtsgeldige beëdiging van de commissieleden. De VV gaat unaniem akkoord met de voorliggende aanpassing.	
3.04	Beëdiging commissieleden De voorzitter schetst in het kort te procedure. De acht te benoemen commissieleden zijn weliswaar geen VV-lid maar zullen namens hun fracties/organisaties wel het woord voeren in de diverse commissies. De te benoemen commissieleden hebben dezelfde procedure en controle doorlopen als de benoemde VV-leden. Mevrouw Stoop, voorzitter van de commissie Geloofsbrieven bestaande uit mevrouw Fierens, de heer Van der Plas en mevrouw Stoop, verklaart daarop dat de commissie van het achttal alle noodzakelijke documenten heeft getoetst op de formele vereisten voor het lidmaatschap van een commissie van het algemeen bestuur conform artikel 31 lid 1 van de Waterschapswet en/of zij geen van de in artikel 31 lid 2 van genoemde wet met dit lidmaatschap onverenigbare functies vervullen. De commissie heeft geconcludeerd dat alle te benoemen commissieleden aan alle vereisten voldoen. Nadat de voorzitter de volgende tekst heeft voorgelezen: 'Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot commissielid te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer (verklaar en beloof), dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen', worden E. Stolk, A. Faasse, J. de Mooij, A. Stenfert Kroese, H. ten Cate, J. Klok, R. Stuurman en A. van Venetie benoemd tot commissielid en aansluitend gefeliciteerd door de aanwezigen, waaronder familieleden en vrienden.	
4.	HAMERSTUKKEN De aanduiding 'hamerstuk' betekent geenszins dat het een onbelangrijk stuk betreft, aldus de voorzitter, maar geeft aan dat het (soms zelfs uitputtend) is behandeld in de commissies en dat de betreffende commissie vervolgens heeft geconcludeerd, dat het afdoende was om het in de VV bij hamerslag af te wikkelen. Dit neemt niet weg dat het de VV vrij staat om ook in deze vergadering bij nader inzien desgewenst alsnog een kanttekening te plaatsen.	
4.01.	a. Toelichting P&C-cyclus Mevrouw Boomsma is zeer tevreden met het verstrekte inwerkprogramma dat in de ochtendvergadering is besproken. Er is toen uitgebreid stilgestaan bij de planning- en controlcyclus en de wijze waarop de diverse instrumenten, zoals het WBP en het Meerjarenperspectief, kunnen worden ingezet. <i>Nota bene:</i> Door 'geroffel' op de vergadertafel laat de VV blijken dat dit compliment breed wordt gedeeld. De voorzitter dankt mevrouw Boomsma voor de waardering.	
4.02	b. Accountantsverslag jaarrekening 2018 Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.03	Voorjaarsburap Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.04.	Kredietaanvraag baggeren Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.05	Kredietaanvraag Watergebiedsplan Gouda Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.06	Kredietaanvraag KRW2 Langeraar en Nieuwe Meer Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	

VERSLAG		ACTIE
4.07	Aanvullende kredietaanvraag vispassage Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel vast.	
4.08	Aquon: begroting 2020 en aangepaste zienswijze De heer Démoed zegt dat hij zijn toezegging om een zienswijze op te stellen naar zijn inzicht is nagekomen. De voorzitter zegt toe dat deze op verzoek van de heer Démoed voor behandeling in de commissie BOD zal worden geagendeerd. Toezegging.	
4.09	GR Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR): zienswijze meerjarenbegroting 2020-2023 en begrotingswijziging 2019 Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.10	GR Slibverwerking 2009: begroting 2020 en zienswijze Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.11	Overdracht fietsbrug te Haarlemmerliede Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.12	Aanschaf mobiele bemaling Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
4.13	Afrekening fractievergoeding 2018 Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de VV het voorstel/stuk vast.	
5.	BESLUITVORMINGSNOTA'S Er ligt een drietal nota's ter bespreking voor. 5.03. betreft het 'Mandaat VV aan dijkgraaf inzake Integriteit beoogde leden DB': die nota is niet in de commissie besproken maar er is na overleg met de fracties besloten om dit impliciete mandaat toch ter vaststelling aan de VV voor te leggen, aldus de voorzitter . Hoewel 5.01 en 5.02 twee separate besluitstukken betreft, wordt voorgesteld deze tegelijkertijd te bespreken omdat ze alle twee gaan over de bereikte resultaten naar aanleiding van de inzet.	
5.01 5.02	c. Programmajaarrekening 2018 Inzicht in bereikte effect- en ingezette middelen 2010-2018 De heer Hermans vindt de jaarrekening een zeer helder stuk. Hij zegt vervolgens aan de zittend portefeuillehouder, de heer Pluckel, graag een toezegging te willen ontlokken waarvan hij aanneemt dat die door zijn opvolger zal worden ingewilligd. In de programmajaarrekening worden elk jaar mee- en tegenvallers vermeld. Hij dringt erop aan deze in het vervolg op te splitsen in autonome en incidentele meevallers en meevallers 'waarvoor wij ons best hebben gedaan.' Immers: er ontstaan meevallers door externe factoren, zoals het duurder worden van woningen. Maar als de meevallers worden uitgesplitst kan er op basis daarvan een duidelijke discussie worden gevoerd (wat doen we met het budget?). De heer Hermans stelt vervolgens dat Nederland zich momenteel in een hoogconjunctuur bevindt, maar desondanks loopt het aantal kwijtscheldingen gestaag op. De VVD roept Rijnland op om tijdens overleg met de gemeenten eens na te gaan of het waterschap geen rol kan gaan spelen in het activeren van de betreffende bewoners. De VVD acht een dergelijke actie vanuit het waterschap zinvoller dan kwijtschelding. Als straks de conjunctuur omslaat, kan het immers om behoorlijke bedragen gaan en wordt het probleem daarmee aanzienlijk groter. De heer Hermans dringt niet aan op een politieke discussie op dit moment, maar wilde de visie van de VVD wel even aankaarten. Mevrouw Fierens vindt dat de programmajaarrekening al diepgaand is gesproken in de commissie BOD. Tijdens de behandeling werd de PvdA twee toezeggingen gedaan: 1. het zou goed zijn om een werkgroep/denktank vanuit de VV samen te stellen als feedback naar het DB, die zich bezig gaat houden met de Omgevingswet gezien de bijbehorende digitale transitie vanwege de complexiteit; 2. In de jaarrekening zal een helder overzicht worden opgenomen over de verkoop van onroerend goed. Er is	

VERSLAG	ACTIE
immers afgesproken dat Rijnland onroerend goed gaat verkopen op voorwaarde dat er een goede verkoop kan worden gerealiseerd. Mevrouw Dewkalie zegt dat Water Natuurlijk instemt met het voorstel, maar zij vraagt de portefeuillehouder om een update inzake de complexe Pfos-problematiek. Recentelijk is bekend geworden dat er een vergunning is verleend aan Chemour Dupont: heeft deze verlening nog gevolgen voor het beleid van Rijnland? Mevrouw Dewkalie vraagt de portefeuillehouder ook informatie over het noordelijke deel van Rijnland en het Schiphol-dossier. Zij zou graag zien dat deze informatie tijdens een presentatie tijdens een commissievergadering of anderszins wordt verstrekt en toegelicht. Hierin dienen ook onderwerpen als handhaving en aansprakelijkheid te worden opgenomen. De heer Démoed heeft er als eerste behoefte aan om het college een welverdiend compliment te geven over de toegenomen inzichtelijkheid in de financiële stukken en de P&C-cyclus tijdens de recente bestuursperiode. Ook de VV heeft aan deze onderwerpen veel aandacht besteed. 'Hoe minder papier, hoe beter het wordt' is wat de heer Démoed betreft hier zeker aan de orde. Tevens stelt hij dat het gebruik van beelden, zoals in het inzicht in bereikte effecten en ingezette middelen, wat hem betreft verder kan en dient te worden toegepast omdat zodoende het AB beter op hoofdlijnen kan worden gevolgd gezien de dynamische omgeving waar zeer veel geld in omgaat. De goede onderbouwing bij voorstellen om als VV in te stemmen met soms behoorlijk forse bedragen, acht hij een hele geruststelling. Het CDA vindt dat de VV zich voortdurend moet afvragen op welke wijze men de P&C-producten ook vanuit de inhoud beter financieel kan volgen. Als eerste dient de VV vast te leggen wat men wil bereiken en tegen welke kosten, vervolgens dient te worden nagegaan hoe dit proces het beste kan worden gemonitord. Hoewel het streven erop gericht is om op hoofdlijnen te werken, is het daarnaast toch ook raadzaam om te kunnen sturen op de bewegingen die plaatsvinden in de programma's. Hij vindt dat de VV daartoe dan ook in staat moet worden gesteld. Als voorbeeld noemt de heer Démoed de clusterkredieten: een goed instrument, mits inzichtelijk blijft wat er daadwerkelijk gebeurt. De fractie gaat overigens akkoord met de programmajaarrekening. Mevrouw Boomsma is vol lof voor de effect- en middelenmonitor: een zeer overzichtelijk en helder document waarin de activiteiten van de P&C-cyclus in een breder kader worden geplaatst. Bovendien kan er wat haar betreft op basis hiervan goed worden gestuurd. In de commissie heeft de PvdD al uitvoerig aandacht gevraagd voor het achterblijven van het resultaat van de programma's Schoon en Gezond Water en Waterketen waarbij zij toen verwees naar de verontrustende berichten van de VN over de verdwijning van de biodiversiteit. Nu de VV met deze monitor kan gaan sturen, vindt de fractie dat het college in de toekomst meer dient te gaan inzetten op de thema's Schoon en Gezond Water en de Waterketen, teneinde het leven in het water en daarmee de biodiversiteit te verbeteren. De heer Van der Plas vindt beide programma's zeer goed leesbaar. In de commissie heeft de fractie al gevraagd om eens apart te praten over de strategische personeelsplanning en is er tevens aangedrongen op een onderzoek naar de betrokkenheid van de Rijnland-medewerkers. De heer Van Geest sluit zich aan bij alle uitgesproken lovende woorden. Wat hem betreft verdienen de meer dan 100 in de waterketen uitgevoerde renovaties een extra compliment. De fractie is daarnaast van mening dat het niet aan Rijnland is om inkomenspolitiek te voeren en stelt dan ook dat het waterschap geen kwijtscheldingsbeleid hoeft te hebben. Hij vindt dat Rijnland over dit onderwerp met de gemeenten heldere afspraken moet maken want de fractie realiseert zich terdege dat het voor sommige inwoners om behoorlijke bedragen kan gaan. Voorts is de heer Stoop het eens met de PvdA waar het de verkoop van onroerend goed betreft. Hij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er wat betreft het tempo waarin er wordt verkocht, nog wel een tandje bijgezet kan worden. De fractie vindt de huidige situatie, gezien de prijs van onroerend goed, het geëigende moment om tot actie over te gaan en desnoods hiervoor makelaars in te schakelen. Pfos: het college heeft steeds gezegd dat zolang er geen normen bestaan, er ook geen actieplan kan worden opgesteld voor de aanpak. Inmiddels liggen er evenwel normen en zijn de te stellen eisen ook bekend. De fractie verzoekt het college om een van de eerstvolgende commissievergaderingen een presentatie te verzorgen over de stand van zaken en de te nemen maatregelen. Eind 2019 zou het dossier wat hem betreft gesloten moeten worden. Mevrouw Stoop sluit zich aan bij de complimenten van de PvdA voor de effect- en middelenmonitor. Zij hoopt dat deze tijdens de coalitieonderhandelingen een prominente rol vervult. De extreme droogte en hoosbuien in 2018 hebben een grote impact gehad, hetgeen betekent dat er de komende vier jaar voortdurend aandacht zal moeten worden besteed aan de effecten van klimaatveranderingen op het watersysteem. Er is de afgelopen periode relatief weinig, te weinig, geïnvesteerd in waterkwaliteit,	

VERSLAG	ACTIE
waterveiligheid en zwemwaterkwaliteit. Ingelanden beoordelen Rijnland veelal op basis van de zwemwaterkwaliteit. Er is ook aandacht nodig voor de grote hoeveelheden voedingsstoffen in het water gezien hun invloed op het ontstaan van blauwalg en de waterkwaliteit in het algemeen. Mevrouw Stoop vindt dat er met name in preventieve zin aandacht moet komen. Dus dient er meer te worden samengewerkt met de agrarische sector en de gevolgen van het vrijkomen van voedingsstoffen bij een dalende bodem (afbraak veenlaag). Zij zou dan ook graag zien dat in de komende monitor bodemdaling en het terugdringen daarvan een prominente plek krijgt. Waterketen: Rijnland kampt met achterstanden waardoor het effluent niet altijd aan de normen voldoet. Rijnland loost veel gevaarlijke stoffen ongezuiverd op het oppervlaktewater. Ook is de bijbehorende groene-energieopwekking de afgelopen jaren niet toegenomen. Biodiversiteit: 18 waterschappen hebben al een biodiversiteitsplan, 3 niet, waaronder Rijnland. Mevrouw Stoop mist dit onderwerp in het voorliggende document. Zij verwijst naar de inspraak van de heer De Meijer: het is al niet meer mogelijk om het doel om de achteruitgang in 2020 een halt toe te roepen, de komende 7 maanden te meten. Mevrouw Stoop roept het college op om dit onderwerp in de volgende monitor een belangrijke plek te geven. De heer De Vries wijst erop dat mevrouw Stoop in haar betoog over de voedingsstoffen in het water alleen verwijst naar de agrarische sector. Om de beeldvorming te verbreden, zou zij daarbij zijns inziens ook andere partijen moeten noemen. Immers, ook Natuurterreinen voegen mineralen toe aan het oppervlaktewater en hebben daarbij invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. Mevrouw Stoop is het hiermee eens, mits deze invloed onderbouwd kan worden. De heer Démoed is het eens met de heer De Vries. In reactie op de kanttekening van mevrouw Stoop vraagt hij of zij niet met hem van mening is dat er ook anderszins aandacht kan worden besteed aan biodiversiteit dan via een zelfstandige nota. Het CDA is een groot voorstander van integraliteit en vindt dat er in stukken uiteraard aandacht moet worden besteed/doelen moeten worden geformuleerd wat biodiversiteit betreft, maar een sectorale nota is niet de meest uitgelezen vorm. Hij ziet meer in een verbindende aanpak. Mevrouw Stoop zegt dat zij geen pleidooi heeft gehouden voor een aparte nota, maar voor het meten van effecten van toe- dan wel afname van biodiversiteit waar dit het werk van het waterschap aangaat. Mevrouw Boomsma zegt, in reactie op de heer Démoed, wel voorstander te zijn van een apart plan vanwege de staat van de biodiversiteit op aarde. De komende tientallen jaren dreigt 1 miljoen soorten (van de 8 miljoen) uit te sterven: dat gegeven vraagt om actie. Het moet niet gaan om de vorm maar om de ernst, maar aparte aandacht is zeker noodzakelijk en gerechtvaardigd. De heer Démoed verschilt van mening met de PvdA over de manier waarop de urgentie wordt beschreven. Een zelfstandig, wat geïsoleerd, plan werkt minder goed dan andere instrumenten. De voorzitter wil, nu twee VV-leden onderling in discussie lijken te gaan, eerst het woord geven aan de portefeuillehouders. Portefeuillehouder Pluckel vindt het een goede gedachte van de VVD om mee- en tegenvallers in de jaarrekening wat scherper te gaan uitsplitsen in autonome, structurele dan wel incidentele mee- en tegenvallers. Hij zal zijn ondersteuning voor deze gedachte doorgeven aan zijn opvolger. Toezegging. Kwijtschelding: de portefeuillehouder vindt het een goed plan om met de gemeenten na te gaan wat zij doen om de kwijtschelding te reduceren door het activeren van bewoners. Portefeuillehouder Von Faber erkent dat het Pfos-dossier complex is en zowel landelijk als regionaal speelt, met name bij Schiphol. Hij neemt het voorstel voor een presentatie graag over waarbij hij nog wil nagaan of deze voor de VV dan wel voor de commissie moet worden gegeven. Toezegging. Portefeuillehouder Pluckel wijst erop dat het sturen op hoofdlijnen en zicht houden op de onderliggende processen altijd moet worden afgewogen omdat proactief besturen altijd wenselijk is en men niet de trends wil afwachten. Hij kan zich geheel vinden in de oproep vanuit de VV om ook de onderliggende trends zichtbaar te maken en zal dit verzoek dan ook doorgeven aan zijn opvolger. Toezegging. Portefeuillehouder Von Faber signaleert dat er anders gedacht wordt over het al dan niet opstellen van een apart beleidsplan (discussie mevrouw Stoop/de heer Démoed). Hij stelt dat er met name is aangedrongen op aandacht voor de genoemde zorgpunten en de portefeuillehouder zegt toe dat het nieuwe college deze oproep ook zal meenemen, al dan niet in een apart document of via de programma's. Toezegging. Portefeuillehouder Kastelein zegt toe om na de zomer een presentatie te geven in de commissie over de strategisch personeelsplanning en het verzoek van de heer Van der Plas aangaande een onderzoek. Toezegging.	

	VERSLAG	ACTIE
	Portefeuillehouder Haan zegt dat de geventileerde zorgen wat betreft de waterketen ook door het college worden gevoeld en expliciet aan de orde komen tijdens de coalitieonderhandelingen. De complimenten zal de portefeuillehouder doorgeven aan de organisatie. De voorzitter zegt dat het college waar het de verkoop van vastgoed betreft, wel degelijk probeert om het tempo erin te houden maar dat men wel vast wil houden aan een verantwoorde verkoop. Het spreekt vanzelf dat Rijnland bereid is om een bijdrage te leveren aan de mogelijkheid om het bouwen van woningen mogelijk te maken, mits voor de te verkopen gronden aan geschikte prijs kan worden opgehaald. <i>Tweede termijn</i> De heer Van Geest vindt de toezegging inzake de Pfos te vaag. Hij heeft behoefte aan een oplossingsrichting en een tijdpad, SMART geformuleerd, zodat het dossier eindelijk kan worden afgesloten. Daarvoor moet eerst een plan worden opgesteld: het is tijd voor stappen voorwaarts. Hij wil niet alleen aandacht voor de baggerproblematiek, maar ook voor ‘de Schiphol-disaster’ en de tijdelijke oplossingen. Er zal geld moeten worden geïnvesteerd in een structurele oplossing, vandaar dat een presentatie over de stand van zaken niet afdoende is. Portefeuillehouder Von Faber wil graag de nieuwe VV-leden uitleg geven en is tevens bereid om daar waar het binnen de mogelijkheden van Rijnland en het college ligt, een SMARTE invalshoek te kiezen. Maar de complexiteit is groot, zie ook de vergunningen, en overstijgt de bestaande portefeuille van hemzelf. De voorzitter zegt vervolgens namens het college toe om invulling te geven aan de realistische vragen vanuit de VV voor een concreet inzicht in begin-, eind- en doorlooptijd en de oproep om de VV mee te nemen in onderliggende zaken om vervolgens op hoofdlijnen te kunnen sturen. Toezegging. De heer Schols zegt in reactie op het betoog van de heer Van Geest, dat 50PLUS het volstrekt oneens is met diens statement dat het waterschap zich niet moet bezighouden met inkomenspolitiek: ‘Als je mag heffen, dien je ook kaders te stellen en als je heft, doe je automatisch aan inkomenspolitiek’. De heer Van Dijk is benieuwd naar het standpunt van de Unie van Waterschappen over Pfos. De voorzitter zal dit navragen. Toezegging. Vervolgens concludeert hij dat de stukken 5.01 en 5.02 bij dezen door de VV zijn vastgesteld.	
5.03	Mandaat VV aan dijkgraaf inzake Integriteit beoogde leden DB De voorzitter hoopt dat dit voorstel, hoewel het niet vooraf in de commissie kon worden besproken, op instemming van de VV mag rekenen. Mevrouw Dewkalie stemt in met het voorliggende voorstel maar oppert om ook waar het VV-leden betreft het onderwerp integriteit twee keer tijdens een bestuursperiode van vier jaar, aan de orde te stellen via een dilemmatraining of andere vorm. De heer Knapp zegt dat de VVD instemt met het voorstel maar dat de fractie daarnaast het verzoek van Water Natuurlijk steunt om het thema integriteit in de toekomst meer expliciet en structureel in te bedden, ook in de portefeuille. Indien er nog geen gedragscode integriteit voor VV-leden bestaat, dan zou de VVD toch graag op basis van een document kunnen beoordelen hoe te handelen bij schenkingen e.d. Mevrouw Stoop heeft geconstateerd dat de dijkgraaf zeer alert is waar het integriteit betreft en zij steunt het voorliggende voorstel dan ook van harte. Mevrouw Willemse zegt dat een gedragscode wat haar betreft verder dient te reiken dan alleen integriteit. Zij denkt aan andere vormen van ongewenst gedrag. Zij roept het college op het onderwerp dan ook wat breder te trekken. De voorzitter zegt dat Rijnland beschikt over allerlei codes e.d. (computergebruik, privacy) op dit vlak, hoewel deze nog niet via het inwerkprogramma zijn verspreid. De dijkgraaf zal de VV-leden nog een aantal stukken doen toekomen. Toezegging. Rijnland heeft ook een stuk over omgangsnormen op het werk (ambtelijk). Het is een goede gedachte om eens te bespreken of er ook een dergelijk stuk moet komen voor bestuurlijke omgangsnormen. Toezegging. Hij vindt overigens dat stukken alleen geen garantie bieden: het met elkaar in gesprek gaan is essentieel. Dat aspect is ook in de gedragscode opgenomen. D&H adviseert elkaar regelmatig en het zou goed zijn om elkaar ook in de VV niet de maat te gaan nemen, maar om elkaar scherp te houden. De dijkgraaf zal dit aspect de komende	

VERSLAG		ACTIE
	bestuursperiode in de VV nadrukkelijk blijven benoemen. De heer Van der Plas zegt dat er een gedragscode integriteit voor het bestuur van het hoogheemraadschap Rijnland bestaat (uit 2017) die men op iBabs kan vinden. De voorzitter zegt dat deze nog niet aan de VV-leden is doorgestuurd. Op 12 juni staat een heisessie gepland waarop ook aandacht zal worden besteed aan dit onderwerp. Tot slot constateert de dijkgraaf dat de VV instemt met het gevraagde mandaat.	
6.	NOTULEN	
6.01	Notulen van de VV-vergadering van 13 maart 2019 <i>Redactioneel:</i> het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.	
6.02	Notulen van de VV-vergadering van 27 maart 2019 <i>Redactioneel:</i> het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.	
6.03	Notulen van de VV-vergadering van 28 maart 2019 <i>Redactioneel:</i> de voorletter van de heer Venetië moeten worden gewijzigd in 'R'. Het verslag wordt overigens ongewijzigd vastgesteld.	
7	RONDVRAAG Mevrouw Boomsma heeft tot haar vreugde gesignaleerd dat op de wc's wordt aangegeven dat de nieuwe kranen 90% water besparen. Mevrouw Stoop memoreert de zeer boeiende excursie van Rijnland naar De Langerarse Plassen en oppert om deze eens te organiseren voor de commissie Veilig en Gezond Water en andere belangstellenden. Portefeuillehouder Von Faber zegt dit toe, maar dan na de drukke inwerkperiode. Toezegging.	
8	SLUITING Nadat de voorzitter iedereen heeft bedankt voor zijn inzet, sluit hij de vergadering om iets voor half drie.	

Vastgesteld, 3 juli 2019

voorzitter,

secretaris,

R.A.M. van der Sande

C.M. van de Wiel